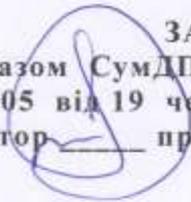

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені А. С. МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом СумДПУ імені А.С. Макаренка
№ 305 від 19 червня 2024 року
Ректор проф. Юрій ЛЯННОЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ У
СУМСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
імені А. С. МАКАРЕНКА
Нова редакція**

ПОГОДЖЕНО
рішенням науково-методичної
ради університету
протокол № 5
від 12 червня 2024 року

УХВАЛЕНО
рішенням вченої
ради університету
протокол № 12
від 19 червня 2024 року

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (далі - Положення, далі - Університет) розроблено відповідно до ст. 9 Закону України «Про освіту», ст. 49 Закону України «Про вищу освіту», пункту 1 плану заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2019 року № 214-р та Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 426 від 13.04.2023 року «Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти», інших нормативних актів Міністерства освіти і науки України.

1.2. Вимоги Положення є обов'язковими для всіх учасників освітнього процесу, задіяних в організації та забезпеченні навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти та регламентують порядок здобуття вищої освіти за дуальною формою в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка.

1.3. Дуальна форма здобуття вищої освіти в Університеті передбачає здобуття вищої освіти здобувачами денної форми навчання (далі - Здобувач вищої освіти) шляхом поєднання навчання в Університеті з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в закладах, установах та організаціях (далі - Роботодавці) для оволодіння програмними результатами, поглиблення практичних умінь та навичок, набуття певної кваліфікації.

1.4. Метою впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти є підвищення якості підготовки Здобувачів вищої освіти до професійної діяльності.

1.5. Основними завданнями дуальної форми здобуття вищої освіти є:

1.5.1. Підвищення якості підготовки фахівців, які формують основу трудового потенціалу для інноваційного розвитку економіки, відповідно до сучасних вимог ринку праці і потреб роботодавців шляхом:

- модернізації змісту та способів реалізації практичної складової освітнього процесу;

- підвищення мотивації Здобувачів вищої освіти до навчання;

- посилення ролі роботодавців у системі підготовки фахівців на всіх етапах від участі у формуванні змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання.

1.5.2. Підвищення конкурентоздатності випускників Університету, скорочення періоду їх адаптації до професійної діяльності, сприяння росту рівня зайнятості молоді;

1.5.3. Зміцнення механізму, що забезпечує інтегрування освіти, науки і практичної діяльності в усіх галузях економіки, задля безперервного поступального руху завдяки тісній співпраці та прискореному обміну знаннями та інноваціями.

1.6. Дуальна форма передбачає часткове перенесення процесу формування програмних компетентностей і результатів навчання в умови професійної практичної діяльності. При цьому частина обсягу освітньої діяльності замість аудиторної та самостійної роботи виконується у формі навчання на робочому місці (робочих місцях).

1.7. Навчання на робочому місці (робочих місцях) здійснюється шляхом виконання трудових функцій відповідно до трудового договору.

1.8. Права та обов'язки Здобувачів вищої освіти, Університету та Роботодавців під час організації здобуття вищої освіти за дуальною формою визначено у законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про зайнятість населення», Кодексу законів про працю України, Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти та іншими нормативно-правовими актами.

1.9. У цьому Положенні терміни вжито в такому значенні:

Координатор від Університету – фахівець навчального відділу, що відповідає за документальний супровід та методичне забезпечення здобуття вищої освіти за дуальною формою та призначається наказом ректора Університету.

Координатор від навчально-наукового інституту/факультету – співробітник навчально-наукового інституту/факультету, що відповідає за організацію здобуття вищої освіти за дуальною формою та призначається розпорядженням директора навчально-наукового інституту/декана факультету.

Координатор від Роботодавця – призначений роботодавцем працівник, який забезпечує взаємодію між роботодавцем і Університетом, виконання роботодавцем взятих зобов'язань, організаційний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти.

Куратор – науково-педагогічний працівник кафедри, який контролює виконання індивідуального навчального плану Здобувача вищої освіти на робочому місці за дуальною формою здобуття вищої освіти, що призначається розпорядженням директора навчально-наукового інституту/декана факультету.

Наставник – кваліфікований працівник Роботодавця, який допомагає реалізовувати індивідуальний навчальний план Здобувача вищої освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці.

1.10. Інші терміни вживаються у значеннях, визначених у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими нормативно-правовими

актами, які регулюють відносини у сфері освіти та праці.

II. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Університет є надавачем освітньої послуги і в повному обсязі є відповідальним за реалізацію освітньої програми за дуальною формою та якістю освіти. Роботодавець є відповідальним за організацію навчання на робочому місці (робочих місцях) відповідно до договору між Університетом і Роботодавцем, а в разі необхідності, укладання договору між Університетом, Роботодавцем і Здобувачем.

2.2. Освітня діяльність за дуальною формою здобуття освіти здійснюється в межах ліцензій Університету на провадження освітньої діяльності за рівнями вищої освіти та/або освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

2.3. Для реалізації освітньої програми за дуальною формою для окремої навчальної групи Університетом розробляються:

- окремий навчальний план, що охоплює весь період реалізації освітньо-професійної програми і має відповідати вимогам щодо забезпечення тривалості практичного навчання, передбаченим для дуальної форми здобуття вищої освіти;
- графік освітнього процесу, що передбачає чергування періодів навчання в Університеті і на робочому місці;
- відповідне методичне забезпечення освітніх компонентів.

2.4. Особливості організації навчання за дуальною формою відображаються у:

2.4.1. Навчальному плані для дуальної форми:

- як зміна розподілу загального обсягу кредитів ЄКТС за формами організації освітнього процесу (співвідношення аудиторного та/або поза аудиторного навчального навантаження);
- шляхом введення освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових робіт/проектів тощо), пов'язаних з особливостями діяльності Роботодавця і виконанням трудових обов'язків на робочому місці, або додаткової практичної підготовки до частини навчального плану, що формується за вибором Здобувача вищої освіти;

2.4.2. Робочих програмах навчальних дисциплін - як посилення практичної спрямованості змісту, збільшення обсягу практичних і лабораторних занять, що можуть проводитися викладачами Університету на робочому місці у Роботодавця, частки завдань практичного характеру, що виконуються самостійно, тощо.

2.5. Час практичного навчання на робочих місцях обліковується у

кредитах ЄКТС і має становити від 25% до 60% від їх загального обсягу, передбаченого навчальним планом, що складається для організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти. Цей час може включати освітні компоненти або їх складові, що реалізуються за такими формами організації освітнього процесу:

- практична підготовка;
- самостійна робота;
- навчальні заняття (за умови їх проведення науково-педагогічними працівниками Університету на робочому місці у Роботодавця).

2.6. Здобуття освіти за дуальною формою організовується як для спеціально сформованих груп, так і окремих Здобувачів вищої освіти. За наявності розгалужених мереж Роботодавців-партнерів рекомендується узгоджувати графіки освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити формування груп Здобувачів вищої освіти, які навчаються за дуальною формою.

2.7. На основі навчального плану для дуальної форми складається Індивідуальний навчальний план Здобувача вищої освіти.

2.8. Контроль виконання Індивідуального навчального плану та оцінювання результатів навчання осіб, які здобувають вищу освіту за дуальною формою, здійснюють Університет спільно з Роботодавцем відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка та вимог освітньо-професійної програми.

2.9. Атестація осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюється відповідно до вимог освітньої програми.

ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Університет приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти на основі досліджень ринку праці.

3.2. Навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти передбачає реалізацію освітнього процесу у **двох місцях** – в Університеті та на підприємстві/ в установі/ в організації на підставі договорів.

3.3. Ініціювати переговори щодо організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти можуть як Університет, так і Роботодавці. Здобувачі вищої освіти можуть сприяти налагодженню співпраці між Університетом і Роботодавцями.

3.4. Дане Положення, Положення про організацію освітнього процесу в Університеті, договір, тристоронній договір про здобуття вищої освіти за дуальною формою, інші договори та законодавчі акти регулюють відносини

між Університетом, Роботодавцем та Здобувачем вищої освіти з усіх питань організації здобуття вищої освіти за дуальною формою. Додатки 1, 2.

3.5. В організації дуальної форми здобуття освіти беруть участь Роботодавці, які мають матеріально-технічну базу та кадрові ресурси для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною освітньою програмою.

Функції наставника та координатора від суб'єкта господарювання в реалізації дуальної форми здобуття освіти визначаються у договорах.

Діяльність Роботодавця щодо організації практичного навчання Здобувача вищої освіти на робочому місці під час дуальної форми здобуття вищої освіти не потребує ліцензування. Матеріально-технічна база та кадрові ресурси Роботодавця враховують під час оцінювання відповідності освітньої програми вимогам до акредитації освітніх програм та Умовам ліцензування освітньої діяльності.

3.6. Університет має право організовувати дуальну форму здобуття вищої освіти для Здобувачів, які виявили особисте бажання та пройшли відбір у Роботодавця.

Процедуру відбору Здобувачів за дуальною формою здобуття вищої освіти погоджує Роботодавець та Університет.

3.7. Навчальне навантаження Здобувача вищої освіти розподіляється між навчанням в Університеті та на робочому місці на підприємстві/ в установі/ в організації залежно від особливостей освітньої програми. Для організації здобуття вищої освіти за дуальною формою використовують різні моделі поділу навчального навантаження, які охоплюють, але не обмежуються такими:

- *модель поділеного дня*: кілька годин впродовж дня навчання відбувається в Університеті, кілька годин - на робочому місці у закладі/ на підприємстві/ в установі/ в організації;

- *модель поділеного тижня*: кілька днів впродовж тижня навчання відбувається в Університеті, а впродовж іншої частини тижня - на робочому місці;

- *блочна модель*: навчання в Університеті та на робочому місці відбувається за блоками (1 блок - це один чи декілька тижнів, місяців, семестр);

- *часткова модель*: частина теоретичного навчання покривається за рахунок навчання у закладах, установах, організаціях, на підприємствах;

- *змішана, модель*: кілька моделей поділу навчального навантаження можна застосовувати впродовж всього періоду навчання;

- *інші*.

3.8. Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньої програми, обліковується у кредитах ЄКТС і має становити **від 25% до 60% від загального обсягу кредитів, визначеного освітньою програмою**. Ці обмеження слід застосовувати до Здобувачів, які опановують всю освітню програму за дуальною формою здобуття вищої освіти. В інших випадках, обсяг

навчання на робочому місці визначають Індивідуальним навчальним планом. Контроль за виконанням індивідуального навчального плану на робочому місці спільно здійснюють Роботодавець і Університет.

3.9. Атестацію осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюють відповідно до вимог освітньої програми. Із Роботодавцем погоджують тему та завдання кваліфікаційної роботи. Представники Роботодавця можуть бути введені до складу атестаційної екзаменаційної комісії Університету.

3.10. Інші питання, пов'язані з організацією дуальної форми здобуття вищої освіти, визначають Університетом та Роботодавцем з урахуванням вимог законодавства України.

IV. ПОРЯДОК ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

4.1. Навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти може здійснюватися після переходу особи, яка навчається за денною формою здобуття освіти, на навчання за дуальною формою з відповідним навчальним планом. У разі невиконання встановленого обсягу практичного навчання Здобувач вищої освіти може продовжити навчання за навчальним планом для денної форми здобуття освіти, що не є його переведенням на іншу форму здобуття освіти.

4.2. Підставами для переведення Здобувача вищої освіти на дуальну форму здобуття вищої освіти є заява Здобувача вищої освіти та, за потреби, підписання тристороннього договору (додаток 3).

4.3. Порядок укладання тристороннього Договору.

4.3.1. Тристоронній Договір про дуальну форму здобуття вищої освіти укладається між Університетом, Роботодавцем та Здобувачем вищої освіти.

4.3.2. Договір про дуальну форму здобуття вищої освіти укладається у трьох примірниках, один з яких зберігається в Університеті, другий - у Роботодавця, третій - у Здобувача вищої освіти.

4.3.3. Договір може бути розірваний на вимогу однієї із сторін у разі порушення його умов або за згодою сторін.

4.3.4. Зміни до Договору вносяться за згодою сторін шляхом укладення додаткової Угоди, що є невід'ємною частиною договору про дуальну форму здобуття вищої освіти.

4.3.5. Тристоронній Договір із закордонними підприємствами укладається мовою країни, де знаходиться підприємство, а також є ідентичним Додатку 2.

4.3.6. Укладання Договору про дуальну форму здобуття вищої освіти, організація та проведення навчання за освітньою програмою, пов'язаними з роботами у шкідливих та важких умовах праці, а також з роботами підвищеної

небезпеки, здійснюється відповідно до чинного законодавства з охорони праці та з урахуванням вимог нормативно-правових актів, які регламентують умови праці і навчання за такими спеціальностями.

4.3.7. Дія Договору може бути продовжена на період відсутності Здобувача вищої освіти з поважної причини за наявності відповідних документів, а саме: довідка від лікаря, довідка з директорату/деканату про необхідність переривання дуальної форми здобуття вищої освіти тощо.

4.4. При укладанні тристороннього договору про навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти передбачається укладення Роботодавцем трудового договору зі Здобувачем вищої освіти.

4.5. Переведення Здобувачів вищої освіти на навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти здійснюється зазвичай до початку навчального семестру або протягом двох тижнів від його початку за наказом ректора Університету.

4.6. У разі переведення Здобувача вищої освіти на навчання за дуальною формою або передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття вищої освіти за Здобувачем зберігається джерело фінансування здобуття освіти.

4.7. У разі зарахування Здобувача вищої освіти на дуальну форму здобуття вищої освіти або передчасного припинення дії договору про здобуття вищої освіти за дуальною формою за Здобувачем зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій.

4.8. Для забезпечення Здобувачеві вищої освіти умов для виконання освітньої програми та індивідуального навчального плану протягом періоду здобуття вищої освіти за дуальною формою тристоронній та трудовий договори можуть переукладатися зі зміною роботодавця у випадках:

- якщо таку можливість передбачено договором;
- у разі ліквідації підприємства/установи/організації;
- у разі виникнення обставин непереборної сили, передбачених у тристоронньому договорі.

4.9. Здобуття вищої освіти за дуальною формою може передбачати навчання на робочому місці у кількох роботодавців в рамках однієї програми.

V. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Для Університету:

5.1.1. Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти Університет приймає відповідні внутрішні документи, призначає особу, що виконуватиме обов'язки Координатора та Куратора від Університету.

5.1.2. *Обов'язки Координатора від Університету:*

- здійснює організаційний та документальний супровід здобуття освіти за дуальною формою;

- забезпечує узагальнення результатів навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти та формує відповідну звітність.

5.1.3. *Обов'язки Координатора від навчально-наукового інституту/факультету:*

- організовує пошук і попередній відбір Роботодавців, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і може забезпечити досягнення Здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання;

- ініціює та реалізує переговорний процес з Роботодавцями щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти;

- проводить інформаційно-роз'яснювальну роботу серед Здобувачів вищої освіти щодо особливостей і переваг навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти;

- координує організацію відбору Здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття вищої освіти та погоджує їх персональний склад з Роботодавцями;

- організовує обговорення з Роботодавцями змісту відповідних освітніх програм стосовно відповідності стандартам і вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;

- ініціює і контролює складання індивідуальних навчальних планів, що відображають особливості дуальної форми здобуття вищої освіти;

- готує та узгоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття вищої освіти;

- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;

- ініціює та контролює призначення *Куратора* для кожного Здобувача вищої освіти за дуальною формою;

- бере участь в аналізі результатів і якості навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти і вносить пропозиції щодо поліпшення якості підготовки.

5.1.4. *Обов'язки Куратора:*

- складає Індивідуальний навчальний план Здобувача вищої освіти, ураховуючи потреби Роботодавця;

- забезпечує поточний контроль за виконанням Індивідуального навчального плану;

- підтримує постійну комунікацію зі Здобувачем вищої освіти та представниками Роботодавця - *Наставником* з метою вчасного вирішення поточних питань і забезпечення виконання освітньої програми в повному

обсязі;

- за потреби може ініціювати внесення змін до Індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

5.1.5. Університет, за потреби, надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам Роботодавця, задіяних в організації здобуття вищої освіти за дуальною формою.

5.1.6. Для забезпечення належної якості підготовки Здобувачів вищої освіти за дуальною формою Університет має проводити регулярні зустрічі з Роботодавцями – не рідше одного разу на рік і забезпечити зворотній зв'язок від Здобувачів вищої освіти за участі Куратора для визначення відповідності результатів навчання на робочих місцях цілям і вимогам освітньої програми.

5.1.7. Університет забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання Здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття вищої освіти за участі представників Роботодавців-партнерів.

5.2. Для Роботодавця:

5.2.1. Роботодавець може звертатися до Університету з ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти.

5.2.2. Роботодавець може вносити пропозиції щодо змінення змісту освітніх програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм.

5.2.3. Роботодавець укладає тристоронні договори про дуальну форму здобуття вищої освіти, трудові договори зі Здобувачами вищої освіти та погоджує відповідні Індивідуальні навчальні плани.

5.2.4. Роботодавець призначає Координатора для забезпечення ефективної комунікації з Університетом.

5.2.5. Роботодавець призначає Здобувачеві вищої освіти особу, що виконуватиме обов'язки Наставника, з найбільш досвідчених та кваліфікованих фахівців.

5.2.6. Роботодавець створює умови для підвищення професійного рівня Наставників.

5.2.7. Роботодавець забезпечує Здобувачів вищої освіти предметами та засобами праці, спецодягом (за необхідності).

5.2.8. Роботодавець проводить інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності для Здобувачів вищої освіти на виробництві.

5.2.9. Роботодавець може пропонувати Здобувачам вищої освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення здобуття освіти.

5.2.10. Обов'язки Координатора від Роботодавця:

- відповідає за співпрацю з Університетом з питань узгодження,

створення, перегляду та удосконалення освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою здобуття вищої освіти та Індивідуальних навчальних планів;

- бере участь у відборі Здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття вищої освіти за відповідними освітніми програмами;

- супроводжує навчання Здобувача вищої освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми, та Індивідуального навчального плану;

- забезпечує неперервну комунікацію з Університетом;

- здійснює контроль за розподілом і своєчасним переміщенням Здобувачів вищої освіти у структурних підрозділах закладу, підприємства, установи, організації;

- бере участь в аналізі результатів та якості вищої освіти за дуальною формою здобуття вищої освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

5.2.11. *Обов'язки Наставника:*

- здійснює керівництво навчанням Здобувачів вищої освіти відповідно до Індивідуального навчального плану;

- сприяє адаптації Здобувача вищої освіти до робочого місця на підприємстві/установі/в організації;

- оцінює разом з Університетом результати навчання відповідно до Індивідуального навчального плану;

- може проходити спеціальну методичну підготовку зі здійснення керівництва навчанням Здобувачів вищої освіти на робочих місця, у тому числі на базі Університету.

5.3. Алгоритм організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти:

- заява здобувача вищої освіти;

- договір (додаток 1,2);

- службова записка директора навчального-наукового інституту/декана факультету про призначення Координатора та Куратора;

- наказ ректора про переведення Здобувача вищої освіти на дуальну форму здобуття вищої освіти;

- наказ Роботодавця про призначення Координатора та Наставника;

- створення Куратором від Університету Індивідуального навчального плану Здобувача вищої освіти;

- реєстрація договору Координатором від Університету в журналі;

- висновок Роботодавця (додаток 4)

VI. КРИТЕРІЇ ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТУ, ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РОБОТОДАВЦІВ

6.1. Для Університету:

- підвищення конкурентоспроможності Здобувачів вищої освіти на ринку освітніх послуг;
- доступ до актуальної інформації про поточний стан розвитку професій та видів діяльності щодо яких Університет готує фахівців;
- підвищення якості вищої освіти за рахунок адаптації освітніх програм до вимог Роботодавців;
- розширення можливостей для прикладних наукових досліджень та підвищення кваліфікацій професорсько-викладацького складу Університету та співробітників закладів, установ, підприємств та організацій.

6.2. Для Здобувача вищої освіти:

- поєднання отриманих в Університеті теоретичних знань з практичним досвідом роботи в закладі освіти, на підприємстві, установі, організації, адаптація до першого робочого місця;
- збільшення шансів на отримання першого робочого місця після закінчення Університету;
- набуття до завершення навчання стажу роботи, необхідного для подальшого професійного зростання, а також реалістичного бачення шансів власного кар'єрного шляху;
- отримання практичного досвіду під час навчання та можливості отримання грошової винагороди в процесі дуального навчання.

6.3. Для Роботодавця:

- вплив на процес підготовки фахівця з метою формування в нього актуальних для закладу освіти, підприємства, установи, організації фахових компетентностей з урахуванням стандартів вищої освіти;
- отримання кваліфікованих кадрів, готових якісно працювати без додаткових витрат на адаптацію до робочого місця або на перепідготовку;
- відбір Здобувачів вищої освіти для їх працевлаштування після закінчення навчання в Університеті до закладу освіти, на підприємстві, в установі, організації.

VII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

7.1. Питання оплати праці та трудових обов'язків працівників закладів освіти, призначених Кураторами, Координаторами від закладів освіти, і працівників, призначених Наставниками, Координаторами від роботодавців, вирішуються в порядку, встановленому законодавством.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка ухвалюється вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

8.2. Зміни і доповнення до Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка ухвалюється вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.

ДОГОВІР № _____

**ПРО ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ**

м. Суми «_____» «_____» 20__ р.

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (далі – Університет), в особі ректора професора **Юрія ЛЯННОГО**, що діє на підставі Статуту, та заклад освіти, підприємство, установа, організація

_____ (далі – Роботодавець) в особі керівника _____, діюче на підставі Статуту (Положення) разом іменовані «Сторони», уклали цей договір про наступне.

I. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Університет і Роботодавець зобов'язуються спільно організувати і впроваджувати дуальну форму здобуття вищої освіти, що навчається за спеціальністю _____.

1.2. У цьому Договорі Сторони в своїх взаєминах керуються нормами чинного законодавства України у сфері вищої освіти: законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Кодексом законів про працю України.

1.3. Метою впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти є підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів відповідно до стандарту вищої освіти з спеціальності _____ шляхом набуття практичних навичок у Роботодавця.

II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СТОРІН

2.1. *Університет зобов'язується:*

2.1.1. Розробляти та погоджувати з Роботодавцем Індивідуальний навчальний план за дуальною формою здобуття вищої освіти, терміни проведення практичної підготовки Здобувача вищої освіти на базі закладу Роботодавця, основні напрями діяльності Здобувача під час проходження дуальної форми здобуття вищої освіти та практики на базі Роботодавця.

2.1.2. Закріпити Координатора від навчально-наукового інституту/факультету та Куратора від кафедри, які забезпечуватимуть організацію та контролюватимуть виконання індивідуального навчального плану, оцінюватимуть його результати.

2.2. *Роботодавець зобов'язується:*

2.2.1. Забезпечити Здобувача вищої освіти робочим місцем і закріпити за ним Наставника відповідно до програми дуальної форми здобуття вищої освіти.

2.2.2. Ознайомити Здобувача вищої освіти з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази Роботодавця, правилами поведінки на робочих місцях і на території закладу, підприємства, організації, санітарними, протипожежними, іншими нормами і правилами, здійснювати контроль за їх виконанням.

2.2.3. Надавати Здобувачу вищої освіти справне устаткування, обладнання і робочі матеріали, необхідні для виконання покладених обов'язків.

2.2.4. Вести контроль за відвідуванням робочого місця Здобувачем вищої освіти.

2.2.5. Прийняти на навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти Здобувача вищої освіти терміни, узгоджені з Університетом.

2.2.6. Брати участь в оцінюванні результатів навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

ІІІ. ПРАВА СТОРІН

3.1. Права Університету:

3.1.1. Призначити Здобувачу вищої освіти Куратора для організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти, який контролює виконання Індивідуального навчального плану Здобувача вищої освіти на робочому місці за дуальною формою здобуття вищої освіти, що призначається розпорядженням директора навчально-наукового інституту/декана факультету.

3.1.2. Здійснювати контроль за проходженням практичної підготовки за дуальною формою здобуття вищої освіти у Роботодавця.

3.1.3. За потреби організовувати методичні семінари за участю фахівців, учасників трьохстороннього договору задля розв'язання різних питань.

3.1.4. Спільно з Роботодавцем забезпечити оцінювання результатів навчання Здобувача вищої освіти за дуальною формою.

3.2. Обов'язки Куратора від Університету:

- складає Індивідуальний навчальний план Здобувача вищої освіти, ураховуючи потреби Роботодавця;

- забезпечує поточний контроль за виконанням Індивідуального навчального плану;

- підтримує постійну комунікацію зі Здобувачем вищої освіти та представниками Роботодавця - *Наставником* з метою вчасного вирішення поточних питань і забезпечення виконання освітньої програми в повному обсязі;

- за потреби може ініціювати внесення змін до Індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

3.3. Права Роботодавця:

3.3.1. Призначити Координатора, який забезпечує взаємодію між роботодавцем і Університетом, забезпечує виконання роботодавцем взятих зобов'язань, організовує супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти.

3.3.2. Призначати Наставника – кваліфікованого працівника, який допомагає реалізовувати Індивідуальний навчальний план Здобувача вищої освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці.

3.3.3. Застосовувати до Здобувача вищої освіти під час навчання матеріальне (включно із оплатою праці) та моральне стимулювання за якісні практичні результати, вживати заходи дисциплінарного впливу при порушенні правил внутрішнього трудового розпорядку.

3.3.4. Вносити пропозиції про можливе працевлаштування Здобувача вищої освіти у закладі, на підприємстві, установі, організації після закінчення навчання в Університеті.

3.4. *Обов'язки Координатора та Наставника від Роботодавця:*

- відповідає за співпрацю з Університетом з питань узгодження, створення, перегляду та удосконалення освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою здобуття вищої освіти та індивідуальних навчальних планів;
- бере участь у відборі Здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття вищої освіти за відповідними освітніми програмами;
- супроводжує навчання Здобувача вищої освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми, та Індивідуального навчального плану;
- забезпечує неперервну комунікацію з Університетом;
- здійснює контроль за розподілом і своєчасним переміщенням Здобувачів вищої освіти у структурних підрозділах закладу, підприємства, установи, організації;
- бере участь в аналізі результатів та якості вищої освіти за дуальною формою здобуття вищої освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

IV. ТЕРМІН ДІЇ, ЗМІНИ ТА РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

4.1. Цей Договір набуває чинності з моменту його підписання Сторонами і діє доти, поки одна із Сторін не виявить ініціативу щодо його розірвання.

4.2. Договір може бути достроково розірваний.

4.1. Про розірвання Договору Сторона, яка є ініціатором, повідомляє інші Сторони у письмовій формі.

4.2. Підставою для дострокового розірвання Договору є:

- згода Сторін;
- розірвання договору з ініціативи однієї із Сторін;
- ліквідація юридичної особи;
- відрахування Здобувача вищої освіти з Університету;
- рішення суду, яке набрало чинності.

У таких випадках цей Договір вважається припиненим з дати надходження повідомлення.

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

5.1. Сторони несуть відповідальність за невиконання своїх зобов'язань за цим Договором відповідно до чинного законодавства України.

5.2. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за цим Договором, якщо це стало наслідком обставин непереборної сили.

VI. ІНШІ УМОВИ

6.1. У всьому іншому, що не передбачено умовами цього Договору, Сторони керуються чинним законодавством України.

6.2. Усі суперечки та розбіжності, які можуть виникнути у зв'язку з укладанням, тлумаченням, виконанням та розірванням цього Договору, підлягають вирішенню шляхом переговорів між Сторонами.

6.3. Договір складений у 2-х (двох) примірниках, які мають однакову юридичну силу і видаються по одному примірнику кожній із Сторін.

VII. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ ТА РЕКВІЗИТИ СТОРІН

Сумський державний
педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
40002, м. Суми, вул. Роменська, 87
тел.: (0542) 68-59-02
факс: (0542) 22-15-17
E-mail: rector@sspu.sumy.ua
<http://sspu.sumy.ua>

Ректор _____ **Юрій ЛЯННОЙ**
«__» _____ 20__ р.

Роботодавець

_____

_____

E-mail: _____

Керівник _____
«__» _____ 20__ р.

ДОГОВІР № _____

ПРО ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

м. Суми «___» «_____» 20__ р.

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (далі – Університет), в особі ректора професора **Юрія ЛЯННОГО**, що діє на підставі Статуту, та заклад освіти, підприємство, установа, організація

_____ (далі – Роботодавець) в особі керівника _____, діюче на підставі Статуту (Положення) та Здобувач вищої освіти _____, (далі – Здобувач), разом іменовані «Сторони», уклали цей договір про наступне.

I. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Університет і Роботодавець зобов'язуються спільно організувати і впроваджувати дуальну форму здобуття вищої освіти, що навчається за спеціальністю _____.

1.2. У цьому Договорі Сторони в своїх взаєминах керуються нормами чинного законодавства України у сфері вищої освіти: законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Кодексом законів про працю України.

1.3. Метою впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти є підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів відповідно до стандарту вищої освіти з спеціальності _____ шляхом набуття практичних навичок у Роботодавця.

II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СТОРІН

2.1. *Університет зобов'язується:*

2.1.1. Розробляти та погоджувати з Роботодавцем Індивідуальний навчальний план за дуальною формою здобуття вищої освіти, терміни проведення практичної підготовки здобувача на базі закладу Роботодавця, основні напрями діяльності Здобувача під час проходження дуальної форми здобуття вищої освіти та практики на базі Роботодавця.

2.1.2. Закріпити Координатора від навчально-наукового інституту/факультету та Куратора від кафедри, які забезпечуватимуть організацію та контролюватимуть виконання Індивідуального навчального плану, оцінюватимуть його результати.

2.2. *Роботодавець зобов'язується:*

2.2.1. Забезпечити Здобувача вищої освіти місцем і закріпити за ним Наставника відповідно до програми дуальної форми здобуття вищої освіти.

2.2.2. Ознайомити Здобувача вищої освіти з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази Роботодавця, правилами поведінки на робочих місцях і на території закладу, підприємства, організації, санітарними, протипожежними, іншими нормами і правилами, здійснювати контроль за їх виконанням.

2.2.3. Надавати Здобувачу вищої освіти справне устаткування, обладнання і робочі матеріали, необхідні для виконання покладених обов'язків.

2.2.4. Вести контроль за відвідуванням робочого місця Здобувачем вищої освіти.

2.2.5. Прийняти на навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти Здобувача вищої освіти в терміни, узгоджені з Університетом.

2.2.6. Брати участь в оцінюванні результатів навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

2.3. *Здобувач вищої освіти зобов'язується:*

2.3.1. Сумлінно виконувати завдання відповідно до Індивідуального навчального плану за обраною спеціальністю.

2.3.2. Дотримуватися під час навчання правил внутрішнього розпорядку, інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності у Роботодавця, дбайливо та ощадливо ставитися до майна.

III. ПРАВА СТОРІН

3.1. *Права Університету:*

3.1.1. Призначити Здобувачу вищої освіти Куратора для організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти, який контролює виконання Індивідуального навчального плану Здобувача вищої освіти на робочому місці за дуальною формою здобуття вищої освіти, що призначається розпорядженням директора навчально-наукового інституту/декана факультету.

3.1.2. Здійснювати контроль за проходженням практичної підготовки за дуальною формою здобуття вищої освіти у Роботодавця.

3.1.3. За потреби організувати методичні семінари за участю фахівців, учасників трьохстороннього договору задля розв'язання різних питань.

3.1.4. Спільно з Роботодавцем забезпечити оцінювання результатів навчання Здобувача вищої освіти за дуальною формою.

3.2. *Обов'язки Куратора від Університету:*

- складає Індивідуальний навчальний план Здобувача вищої освіти, ураховуючи потреби Роботодавця;

- забезпечує поточний контроль за виконанням Індивідуального навчального плану;

- підтримує постійну комунікацію зі Здобувачем вищої освіти та представниками Роботодавця - *Наставником* з метою вчасного вирішення поточних питань і забезпечення виконання освітньої програми в повному обсязі;

- за потреби може ініціювати внесення змін до Індивідуального навчального

плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

3.3. Права Роботодавця:

3.3.1. Призначати Координатора, який забезпечує взаємодію між роботодавцем і Університетом, забезпечує виконання роботодавцем взятих зобов'язань, організовує супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти.

3.3.2. Призначати Наставника – кваліфікованого працівника, який допомагає реалізовувати Індивідуальний навчальний план Здобувача вищої освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці.

3.3.3. Застосовувати до Здобувача вищої освіти під час навчання матеріальне (включно із оплатою праці) та моральне стимулювання за якісні практичні результати, вживати заходи дисциплінарного впливу при порушенні правил внутрішнього трудового розпорядку.

3.3.4. Вносити пропозиції про можливе працевлаштування Здобувача вищої освіти у закладі, на підприємстві, установі, організації після закінчення навчання в Університеті.

3.4. Обов'язки Координатора та Наставника від Роботодавця:

- відповідає за співпрацю з Університетом з питань узгодження, створення, перегляду та удосконалення освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою здобуття вищої освіти та Індивідуальних навчальних планів;

- бере участь у відборі Здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття вищої освіти за відповідними освітніми програмами;

- супроводжує навчання Здобувача вищої освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми, та Індивідуального навчального плану;

- забезпечує неперервну комунікацію з Університетом;

- здійснює контроль за розподілом і своєчасним переміщенням Здобувачів вищої освіти у структурних підрозділах закладу, підприємства, установи, організації;

- бере участь в аналізі результатів та якості вищої освіти за дуальною формою здобуття вищої освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

IV. ТЕРМІН ДІЇ, ЗМІНИ ТА РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

4.1. Цей Договір набуває чинності з моменту його підписання Сторонами і діє доти, поки одна із Сторін не виявить ініціативу щодо його розірвання.

4.2. Договір може бути достроково розірваний.

4.1. Про розірвання Договору Сторона, яка є ініціатором, повідомляє інші Сторони у письмовій формі.

4.2. Підставою для дострокового розірвання Договору є:

- згода Сторін;

- розірвання договору з ініціативи однієї із Сторін;

- ліквідація юридичної особи;
- відрахування Здобувача з Університету;
- рішення суду, яке набрало чинності.

У таких випадках цей Договір вважається припиненим з дати надходження повідомлення.

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

5.1. Сторони несуть відповідальність за невиконання своїх зобов'язань за цим Договором відповідно до чинного законодавства України.

5.2. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за цим Договором, якщо це стало наслідком обставин непоборної сили.

VI. ІНШІ УМОВИ

6.1. У всьому іншому, що не передбачено умовами цього Договору, Сторони керуються чинним законодавством України.

6.2. Усі суперечки та розбіжності, які можуть виникнути у зв'язку з укладанням, тлумаченням, виконанням та розірванням цього Договору, підлягають вирішенню шляхом переговорів між Сторонами.

6.3. Договір складений у 3-х (трьох) примірниках, які мають однакову юридичну силу і видаються по одному примірнику кожній із Сторін.

VII. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ ТА РЕКВІЗИТИ СТОРІН

**Сумський державний
педагогічний університет
імені А. С. Макаренка**
40002, м. Суми, вул. Роменська, 87
тел.: (0542) 68-59-02
факс: (0542) 22-15-17
E-mail: rector@sspu.sumy.ua

Ректор _____ **Юрій ЛЯННОЙ**
« ___ » _____ 20__ р.

Роботодавець

_____
_____
E-mail: _____
« ___ » _____ 20__ р.

Здобувач вищої освіти

_____
« ___ » _____ 20__ р.

Ректору Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка
проф. Юрію ЛЯННОМУ

_____ (прізвище, ім'я та по батькові Здобувача вищої освіти повністю)

_____ (спеціальність, курс, група)

E-mail: _____

Моб. тел. +380 _____

Заява

Прошу перевести мене на дуальну форму здобуття вищої освіти з « ____ »
_____ 20__ року.

Навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти буде проводитися на
базі _____.

(Заклад освіти/ підприємство, установа, організація)

« ____ » _____ 20__ року

_____ (Підпис)

Погодження:

Директор навчально-наукового інституту/
декан факультету

_____ (Підпис)

_____ (Ім'я, прізвище)

« ____ » _____ 20__ року

Завідувач кафедри

_____ (Підпис)

_____ (Ім'я, прізвище)

« ____ » _____ 20__ року

ВИСНОВОК РОБОТОДАВЦЯ

про результати навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти

Здобувач вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові у називному відмінку)

ННІ/факультет _____

Група _____ Курс _____

Спеціальність _____

ОПП _____

що відповідно до Договору навчається за дуальною формою здобуття вищої освіти.

Роботодавець _____

(прізвище, ім'я, по батькові у називному відмінку)

(посада)

Наставник _____

(прізвище, ім'я, по батькові у називному відмінку)

(посада)

Термін навчання на робочому місці з «__» _____ 20__ року по «__» _____ року**Компоненти освітньої програми за Індивідуальним навчальним планом на _____ семестр 20__-20__ навчального року**

№	Компонент освітньої програми	Кількість кредитів	Результати (до 75 балів)
1			
2			
3			
4			

Висновок (як приклад)

Запланований на _____ семестр 20__-20__ н.р. обсяг навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти виконано повністю. Результати навчання, передбачені Індивідуальним навчальним планом, сформовані.

Зауваження (побажання, пропозиції):**Роботодавець**

_____ (Підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

Наставник

_____ (Підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)